

Banque Nationale de Belgique / Nationale Bank van België Kristin Bosman Porte-parole / Woordvoester Bld de Berlaumont 14 1000 Bruxelles / Brussel Belgique / België Tél. / Tel.: +32 2 221 46 28 Télécopie / Fax: +32 2 221 31 60 Courriel / E-mail : pressoffice@nbb.be	Българска народна банка пл. „Княз Александър I“ №1 1000 София България Тел.: (+3592) 91459 Факс: (+3592) 980-24-25 E-mail: press_office@bnbank.org	Česká národní banka Na Příkopě 28 115 03 Praha 1 IČO 481 36450 Tel.: +420 224 411 111 fax: +420 224 412 404
Danmarks Nationalbank Havnegade 5 1093 København K Tlf: 33 63 63 63 Fax: 33 63 71 03 email: nationalbanken@nationalbanken.dk	Deutsche Bundesbank Zentralbereich Kommunikation Pressestelle Wilhelm-Epstein-Straße 14 60431 Frankfurt am Main Deutschland Tel.: +49 69 9566 3511 Fax: +49 69 9566 3077 E-Mail: presse@bundesbank.de	Eesti Pank Avalike suhete allosakond Estonia pst 13 15095 Tallinn Eesti Tel: +372 668 0965, +372 668 0745 Tel.: +49 69 9566 0954 Faks: +372 668 0954 E-post: press@eestipank.ee
Central Bank of Ireland Press office PO Box 559 Dame Street Dublin 2 Ireland Tel.: +353 1 224 6299 E-mail: press@centralbank.ie	Τράπεζα της Ελλάδος Υπηρεσία Τύπου Ελ. Βενιζέλου 21 102 50 Αθήνα Ελλάδα Τηλ.: +30 210 320 3447 Φαξ: +30 210 320 3922 E-mail: press@bankofgreece.gr	Banco de España Departamento de Emisión y Caja Alcalá, 48 28014 Madrid España Tel.: +34 91 338 6303 Fax: +34 91 338 6887 E-mail: emisionycaja@bde.es
Banque de France Olivier Aubry Chef du service de presse 48 rue Croix-des-Petits-Champs 75001 Paris France Tél. : + 33 1 42 92 39 29 Télécopie : +33 1 42 92 39 41 Courriel : Olivier.AUBRY@banque-france.fr	Banca d'Italia Paola Ansuini Titolare della Divisione Stampa e relazioni esterne Via Nazionale 91 00184 Roma Italia Tel.: +39 06 4792 3969 Fax: +39 06 4792 2253 E-mail: stampab@bancaditalia.it	Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου Γραφείο Τύπου Λεωφόρος Κένεντι 80 1076 Λευκωσία Κύπρος Τηλ.: +357 22714465, +357 22714503 Φαξ: +357 22378151 E-mail: pressoffice@centralbank.gov.cy
Latvijas Banka Klientu kases – K. Valdemāra ielā 1B K. Valdemāra ielā 2A Rīgā, LV-1050 Tālr: 67022300 Fakss: 6702 2420 E-pasts: info@bank.lv	Lietuvos bankas Bendra informacija Totorių g. 4 LT-01121 Vilnius Tel.: +370 5 268 0029 Faks: +370 5 268 0038 El. paštas: info@lbt.lt	Banque centrale du Luxembourg Marc Kongsbruck Communication Officer 2, boulevard Royal L-2983, Luxembourg Tél.: + 352 4774 4265 Télécopie: + 352 4774 4910 Courriel: info@bcl.lu
Magyar Nemzeti Bank Communications Department 1054 Szabadság tér 8/9 1850 Budapest Phone +36 1 428-2751 Telefax +36 1 429-8000 E-mail: info@mnb.hu	Bank Centrali ta' Malta Clive Bartolo Kap l'Ufficial għar-RP Pjazza Kastilja Valletta VLT 1060 Malta Tel.: +356 2550 3104 / 5 Fax: +356 2550 4950 E-mail: publicrelations@centralbankmalta.org	De Nederlandsche Bank Herman Lutke Schipholt Persvoorlichter Westeinde 1 1017 ZN Amsterdam Nederland Tel.: +31 20 524 2712 Mobiel: +31 6 5249 6900 E-mail: h.j.lutke.schipholt@dnb.nl
Oesterreichische Nationalbank Christian Gutleiderer Pressesprecher Otto-Wagner-Platz 3 1090 Wien Österreich Tel.: +43 1 404 20 6609 Fax: +43 1 403 17 44 E-Mail: christian.gutleiderer@oenb.at	Narodowy Bank Polski Centrala NBP ul. Świętokrzyska 11/21 00-919 Warszawa tel. centr.: +48 22 653 10 00 faks: +48 22 620 85 18 e-mail: listy@nbp.pl	Banco de Portugal Gabinete de Comunicação Institucional Rua do Comércio, 148 1100-150 Lisboa Portugal Tel.: +351 213 215 358 Fax: +351 213 464 843 Correio eletrónico: press@bportugal.pt
Banca Națională a României Strada Lipsicani nr. 25, sector 3, București, cod 030031 Telefon: 021 313 04 10 Fax: 021 312 38 31 E-mail: Info@bnro.ro	Národná banka Slovenska Tlačová a edičné oddelenie Imricha Karvaša 1 813 25 Bratislava Slovenská republika Tel.: +421 2 5787 2161 Fax: +421 2 5787 1128 E-mail: press@nbs.sk	Suomen Pankki / Finlands Bank Viestintäyksikkö / Kommunikationsenheten Snellmaninaukio / Snellmansplatsen PL 160 / PB 160 00101 Helsinki / Helsingfors Suomi / Finland Puhelin / Telefon: +358 10 831 2626 Sähköposti / Kontakt: info@bof.fi
Sveriges riksbank 103 37 Stockholm Sverige Tfn: +46 8 787 00 00 Fax: +46 8 0821 05 31 E-post: registratom@riksbank.se	Banka Slovenije Sekretariat in mednarodni odnosi Slovenska 35 1505 Ljubljana Slovenija Tel.: +386 1 47 19 153, +386 1 47 19 549 Faks: +386 1 47 19 724 E-pošta: pr@bsi.si	Bank of England Threadneedle St. London, EC2R 8AH Phone +44 (0)20 7601 4878 Fax +44 (0)20 7601 5460 Email enquiries@bankofengland.co.uk

VÕLTSMISKAHTLUSEGA PANGATÄHT

Mõned nõuanded

Sularahakäitlejad võivad oma igapäevatöös kokku puutuda võltsimiskahtlusega pangatähtedega. On tähtis teada, kuidas sellisel juhul tegutseda. Järgnevalt mõned soovitused:

- Teavita klienti, et pead ühendust võtma oma ülemuse või turvatöötajaga. Hoiu rahatähte nii, et klient seda igal hetkel näeks.
- Jäta meelde kliendi välimus.
- Püüa hoida klienti lahkumast.
- Võta ühendust politseiga.
- Võimaluse korral märgi üles kliendi auto mark ja registreerimisnumber.
- Anna võltsimiskahtlusega pangatäht viivitamata üle oma ülemusele või turvatöötajale, kes omakorda edastab selle politseile.
- Püüa igas olukorras tagada eelkõige iseenda julgeolek.
- Ära lasku kliendiga vaidlusse.
- Kui oled palunud kliendil oodata politsei saabumist, ent ta soovib siiski lahkuda, ära püüa teda takistada.
- Kui võimalik, ära tagasta rahatähte kliendile.

Võltsimiskahtlusega pangatähte edastamist käsitletakse kuriteona. Ole tähelepanelik, sest võltsitud rahatähed on maksevahendina väärtusetud. Võltsitud pangatähte ei hüvitata.

Euroopa Keskpank
Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt am Main
Saksamaa
Tel.: +49 69 1344 7455
Faks: +49 69 1344 7401
E-post: info@ecb.europa.eu

www.uus-euro.eu
www.euro.ecb.europa.eu

TEINE SEERIA: TURVAELEMENDID

Uue 5-eurose tagakülj

Turvaelemendid asuvad nii pangatähe taga- kui ka esiküljel. Vaata alltoodud punaseid kastikesi.

Kastides 4 ja 5 on näha mikrokiiri. Suurendusklaasi all on väikeses kirjas tekst selgelt nähtav, mitte hägune.

Kastis 6 on portreevesimärk. See on nähtav pangatähe mõlemal küljel.

Pangatähe tagaküljel on kujutatud sama silda nagu esimese seeria puhul. Klassikalises stiilis silla kujutist on veidi muudetud ja selle asukohta liigutatud. Sama on tehtud Euroopa kaardi puhul.

Uue 5-eurose pangatähe tagakülj

SISSEJUHATUS

Euro uus kujundus

Uutel europangatähtedel kasutatakse Kreeka mütoloogiast tuntud Europe portreed. Portree on teise seeria europangatähtede hologrammil ja vesimärgil. Teise seeria pangatähtede tootmisel kasutatakse uusimat tehnoloogiat ja need on esimese seeria pangatähtedega võrreldes veelgi turvalisemad. Uued pangatähed lastakse ringlusse järk-järgult mitme aasta jooksul. Esimesena võetakse 2013. aastal kasutusele 5-eurose pangatäht ning seejärel lastakse ringlusse järjest suurema nimiväärtusega pangatähed. Seadusliku maksevahendina jäävad paralleelselt ringlusse nii esimese kui ka teise seeria pangatähed. Üldsusele antakse teada, millal kaotab esimene seeria kehtivuse seadusliku maksevahendina.

ESIMENE SEERIA

TEISE SEERIA 5-EURONE

Esikülj

Tagakülj

 www.nbb.be	 www.bnb.it	 www.cnb.cz
 www.nationalbanken.dk	 www.bundesbank.de	 www.eestipank.ee
 www.centralbank.ie	 www.bankofgreece.gr	 www.bde.es
 www.banque-france.fr	 www.bancaditalia.it	 www.centralbank.gov.cy
 www.bank.lv	 www.lb.lt	 www.bcl.lu
 www.mnb.hu	 www.centralbankmalta.org	 www.dnb.nl
 www.oenb.at	 www.nbp.pl	 www.bportugal.pt
 www.bnro.ro	 www.nbs.sk	 www.bof.fi
 www.riksbank.se	 www.bsi.si	 www.bankofengland.co.uk

Täpsemat teavet europangatähtede ja -müntide kohta saab Eesti Pangast või Euroopa Keskpankast.

JUHEND SULARAHAKÄITLJATELE
Tutvu uue 5-eurose pangatähga

www.uus-euro.eu
www.euro.ecb.europa.eu

Lihntne kontrollida ja keeruline võltsida

Tõhustatud turvaelemendid muudavad uue 5-eurose pangatähe võltsimise veelgi keerulisemaks. Ka teise seeria europangatähtede ehtsust on lihtne kontrollida.

Piisab, kui pangatähte katsuda, vaadata ja kallutada.

1

KATSU

Pangatähe paber on katsudes tugev ja krabiseb.
Reljeeftrükk – Pangatähte katsudes on vasakul ja paremal serval tunda lühikesed reljeefsed jooned. Ka põhimotiivi, teksti ja nimiväärtuse trükivärv on tihedam.

2

VAATA

Portreevesimärk – Pangatähte vastu valgust vaadates ilmuvad nähtavale Europe portree, pangatähe nimiväärtus ja akna kujutis.
Kui asetada pangatäht tumedale pinnale, muutuvad vesimärgi heledamad osad tumedamaks.
Turvaniit – Pangatähte vastu valgust vaadates on turvaniit nähtav tumeda ribana.

3

KALLUTA

Portreehologramm – Pangatähte kallutades on hõbedasel ribal näha Europe portree, pangatähe nimiväärtus ja akna kujutis.
Smaragdroheline number – Pangatähte kallutades on smaragdrohelisel numbril näha üles ja alla liikuv valgusefekt. Lisaks muutub nimiväärtuse trükivärv smaragdrohelisest tumesiniseks.

Kontrolli turvaelemente

1

KONTROLI TURVAELEMENTE

Pangatähe paber on katsudes tugev ja krabiseb.
Reljeeftrükk – Põhimotiivi, teksti ja nimiväärtuse trükivärv on tihedam.

2

VAATA

Vesimärk – Pangatähte vastu valgust vaadates ilmuvad vesimärgil nähtavale põhimotiiv ja pangatähe nimiväärtus.
Kui asetada pangatäht tumedale pinnale, muutuvad vesimärgi heledamad osad tumedamaks.
Turvaniit – Pangatähte vastu valgust vaadates on turvaniit nähtav tumeda ribana.

3

KALLUTA

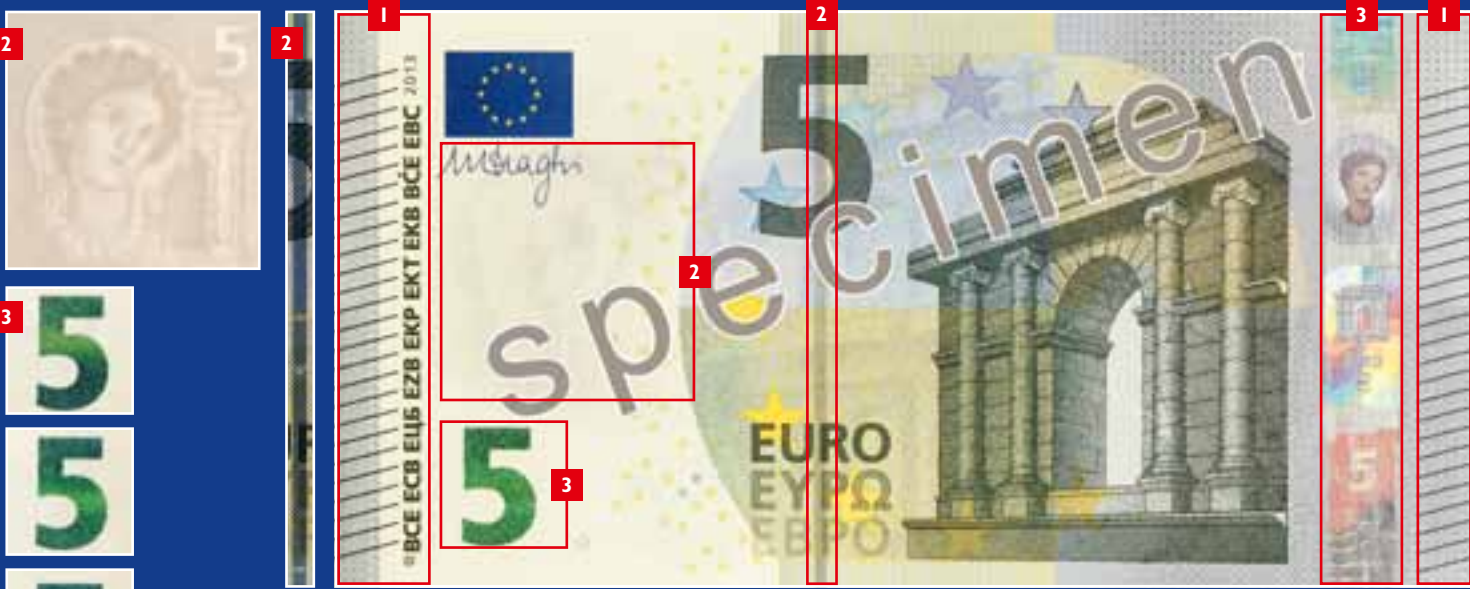
Hologramm 5-, 10- ja 20-eurose pangatähe esiküljel – Nähtavale ilmuvad nimiväärtus ja euro sümbol.
Läikiv riba 5-, 10- ja 20-eurose pangatähe tagaküljel – Nähtavale ilmub läikiv riba, millel on nimiväärtus ja euro sümbol.

3

KALLUTA

Hologramm 50-, 100-, 200- ja 500-eurose pangatähe esiküljel – Nähtavale ilmub akna või värava kujutis.
Muutuva värviga nimiväärtus 50-, 100-, 200- ja 500-eurose pangatähe tagaküljel – Nimiväärtuse trükivärv muutub lillast oliivrohelisteks või pruuniks.

UUED EUROPANGATÄHED

1: Portreevesimärk (European portrait watermark)
2: Reljeeftrükk (Embossing)
3: Smaragdroheline number (Emerald green number)

UUED EUROPANGATÄHED

ESIMENE SEERIA

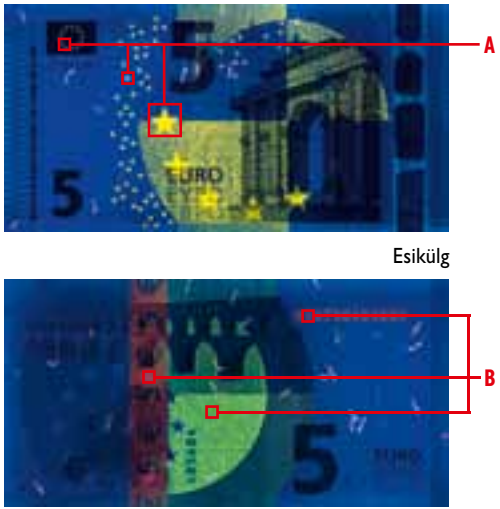

1: Hologramm (Hologram)
2: Vesimärk (Watermark)
3: Läikiv riba (Iridescent band)

Esikülg

Tagakülg

Uus 5-eurone pangatäht ultravioletvalguses

A: Väikesed ringid (Small circles)
B: Väikesed ringid (Small circles)
C: Väikesed ringid (Small circles)

Esikülg

Tagakülg

Ultravioletvalguses pangatähe paber ei helendu.

- A** Euroopa Liidu lipu tähed, väikesed ringid, suured tähekesed ja mõned muud kohad pangatähe esiküljel helenduvad kollaselt. Nähtavale ilmuvad paberisse lõimitud kolmevärvilised kiud.
- B** Tagaküljel hakkavad veerand pangatähe keskel olevast ringist ja mõned muud kohad roheliselt helenduma. Horisontaalne seerianumber ja läikiv riba on punased.

Ultravioletvalgus UV-C

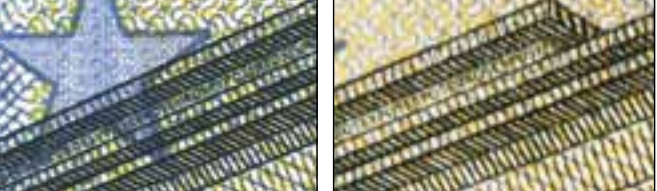
C: Väikesed ringid (Small circles)

Esikülg

- C** Pangatähe esiküljel hakkavad kollaselt helenduma keskel asuvad väikesed ringid. Suured tähekesed ja mõned muud kohad helenduvad oranžilt. Nähtavale ilmub ka euro sümbol.

Mikrokiri uuel 5-eurosel pangatähel

Pangatähel on kohati kasutatud väga väikeses kirjas teksti. Selle lugemiseks on vaja suurendusklaasi. Mikrokiri on selgelt nähtav, mitte hägune.

A: Väikesed ringid (Small circles)
B: Väikesed ringid (Small circles)
C: Väikesed ringid (Small circles)

Esikülg

Esikülg

Infrapunavalgus

Infrapunavalguses on pangatähe esiküljel näha ainult smaragdroheline number, põhimotiivi parem pool ja hõbedane riba. Pangatähe tagaküljel on näha ainult nimiväärtus ja horisontaalne seerianumber.

A: Väikesed ringid (Small circles)
B: Väikesed ringid (Small circles)
C: Väikesed ringid (Small circles)

Esikülg

A: Väikesed ringid (Small circles)
B: Väikesed ringid (Small circles)
C: Väikesed ringid (Small circles)

Tagakülg